

Budapestre vonatkozó újságcikk

Osztályozás

389.185.2

Szerző: B. L.:

Cím: Fővárosi béke kölcsön.

Hely

Idő

1919.

Forrás:

Vállalkozás

Bp

1919. I. 14.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Fővárosi béke-kölcsön.

A főváros háztartása fölöttébb nehéz helyzetben van. Bódy Tivadar polgármester a tegnapi tanácsulésen előterjesztette a főváros 1919. évi költségvetését, amelyben 156 millió korona bevétellel 281 millió korona rendes kiadás áll szemben. A deficit tehát 125 millió korona. Ehhez hozzá kell azonban még venni a háborús évekből származó deficitet is, amelynek betudásával kerek 170 millió koronára szökik fel az az összeg, amelynek fedezetéről gondoskodni kell. Ez kétségkívül igen sötét kép, bár még így sem egészen teljes. Az új költségvetésre részletesen vissza fogunk térni, azt azonban már is elmondhatjuk, hogy ez a budget még annak a legminimálisabb szükségletekre szorítkozó háztartási politikának a szellemében készült, amelyet a háborús viszonyok tettek szükségessé, de amelyvel hovatovább szakítani kell. A főváros éppen úgy nélkülözi a beruházásokat, amelyek négy esztendőn keresztül szüneteltek, mint az állam. Ezeket pótolni kell. Iskola, kórház kell. Építkezni kell. Jóléti, szociális intézmények kellenek. Óriási beruházásokat követel a vízszolgáltatás,

a csatornázás, a közúti forgalom fejlesztése. S számításba kell venni, hogy a keretek négy esztendő alatt teljesen megváltoztak. Budapestnek ma 2 millió lakosa van s ez a szám nem hogy csökkenne, de még tetemesen növekedni fog. Ez az óriási embertömeg szétfeszíti a régi Budapest szűk kereteit. Ezeket a kereteket rohanvást ki kell tágitani, hogy befogad hassák a főváros népét. Budapestet megfeszített erővel kell fejlesztenünk. Ez milliókat és milliókat igényel. És ezek a milliók még koránt sincsenek benne a mostani költségvetésben, mely már ezek nélkül is 170 millió deficitet produkál.

Mit csináljunk? Reméljük, hogy az állam a Wekerle-kormány ígéretéhez képest megtéríti a háborús kiadásokat. Ez azonban még mindig alig több, mint egy csöpp víz a nagy tengerben. Működésbe hozzuk újra az adósróft? Ez katasztrófa! Is volna és meggyőződésem szerint a legnagyobb bűn, amit a főváros jövőjével szemben elkövethetünk. Megölni, megfojtani a vállalkozást, ipart, kereskedelmet? Nem lesz-e vajjon elég a nagy vagyon-

dézma? Roskadjon teljesen össze az az elem, amelynek életképessége, munkaadó egyike legfőbb alapja Budapest nagy jövőjének? Nem, ez lehetetlenség. De nem is jelenthetne igazi megoldást. Az adósrófnak is meg vannak a maga hatásai s az agyonterhelt vállalkozás nem bírhat el akkora fővárosi adótöbbletet az állam mellett, amely csak valamelyest is kielégíthetné a főváros nagy pénzigényeit.

Itt egyet kell és lehet tenni. A főváros bocsásson ki nyomban egy nagy „fővárosi béke-kölcsön”-t. Soha. — ismétlem: soha — erre jobb alkalom nem volt, mint ma. A főváros kölcsönei mindenkor közkedveltek voltak. Fényesen sikerültek a háború alatt is, amikor pedig 8 hadikölcsön mellett kellett érvényesülniök. Állami kölcsön most nincs; részvénytársulati tőkeemelés nincs. A bankok a betétek után 3, sőt már csak 2 és fél százalékat fizetnek. Emellett mindenki tele van papírpénzzel és nem tudja, hogy mit csináljon vele. Ime, végre itt van egy tőzsde-hausse, amely legvilágosabb bizonyossága annak, hogy a publikum lázasan keresi, mibe fektesse tőkéjét, hogyan váltsa fel más értékkel a rengeteg papírpénzt.

Hát kérдем: van-e, lehet-e jobb, biztosabb, reálisabb befektetési értéket találni annál a kölcsönkötvénynél, amit Budapest fővárosa most bocsátana ki? Feleljenek erre a tőkések. Nem igaz-e az, hogy ha isten ments, de a csehek, románok, szerbek étvágyát ki is elégíti az entente, sőt ha egész Európát fel is forgatja, Budapest — Budapest marad és a Dunát nem veheti el Budapesttől és Budapestet nem veheti el a Dunától? Bécs vissza fog fejlődni: ez kétségtelen. Bécs az összmonarchia tartotta fenn és a Habsburgok mesterségesen fejlesztették a monarchia központjává. De a monarchia megszűnt és ezzel nyakát szegték Bécs virágzásának. A cseh tőke kivonul Bécsből és Prága lesz az igazi centruma. A lengyeleknek, jugoszlávoknak is minden gondjuk nagyobb lesz Bécs fejlesztésénél. Német-Ausztria egymaga pedig gyenge lesz

Bécs táplálásához. Budapest mellőzhetetlen centruma marad a dunai forgalomnak, sőt csak most lesz, — ha rajta leszünk, — a Kelet igazi kapuja.

Sok vádat hallottunk azért, hogy 1867 óta minden erőnket Budapest fejlesztésére fordítottuk. Most még inkább kell, hogy megfeszített erővel dolgozzunk Budapest naggyátételén. Akármilyen nagy lesz az ország, Budapest marad a természetes központja. Budapest nagy lesz. Budapest magyar lesz. Budapest virágozni fog.

Budapesten most dolgozni kell. De nem adósróffal! Budapestnek most nem szabad garasokat gyűjteni. Budapest százmilliókra tarthat igényt. Budapest lesz az ország legjobb hitelezője. És Budapest hitelpapírjáért mindenki ezer örömmel fogja felcserélni az Osztrák-Magyar Bank papírpénzét. Ha Budapest most kibocsátja a nagy fővárosi békekölcsönt, ezt tizszeresen túljegyzi a közönség.

B. L.